ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України ◆ № 245 (495) ◆ Четвер, 24 грудня 1992 року ◆ Ціна 1 крб.

ВІЗИТ ЗАВЕРШИВСЯ

На проведених в Каїрі у вівторок увечері переговорах Президента України Леоніда Кравчука з Президентом АРЄ Хосні Мубараком, які проходили в дружній, конструктивній і відвертій атмосфері, докладно обговорено питання двосторонніх відносин. Виходячи з взаємного прагнення зміцнювати дружні зв'язки, сторони розглянули конкретні шляхи розвитку українсько-єгипетського взаємовигідного співробітництва, яке відповідає національним інтересам обох держав.

Переговори завершились підписанням пакету українсько-єгипетських документів, серед яких — Угода про основи взаємовідносин і співробітництва між Україною і АРЄ. Цей документ підписали президенти двох країн. Іншими членами делегації були підписані угоди про економічне, науково-технічне, культурне, торговельне співробітництво та ряд інших документів.

Того ж дня відбулася зустріч Президента України Л. Кравчука з представниками єгипетських ділових кіл. Глава української держави проінформував бізнесменів про стан справ в Україні, розповів про економічні перетворення в країні.

Виступаючи на зустрічі представники ділових кіл були одностайними в тому, що у Єгипту і України є спільні інтереси, добрі наміри і широкі перспективи для розвитку взаємовигідного співробітництва. Однак зараз єгипетська сторона потребує додаткової детальної інформації про стан справ в українській економіці. З цією метою було запропоновано створити українсько-єгипетську торговельну палату, а також спільну оперативну групу для координації дій по вивченню внутрішніх ринків як країни, так і Єгипту. Досягнуто домовленості, що з цією метою вже найближчим часом країни обміняються експертами. Єгипетська сторона запропонувала здійснювати не тільки експортно-імпортні операції, а й налагодити в Україні спільне виробництво товарів народного споживання та іншої продукції.

Візит української делегації до Єгипту триває.

* * *

23 грудня завершився офіційний візит в Єгипет Президента України Леоніда Кравчука. У президентській резиденції в Геліополісі відбулась офіційна церемонія проводів високого українського гостя, в якій взяв участь Х. Мубарак. Було виконано гімни двох держав, президенти обійшли стрій почесної варти.

ВЗАЄМНІ ГАРАНТІЇ

Уряд РФ схвалив проект угоди з Україною про трудову діяльність і соціальний захист громадян Росії і України, які працюють за межами своїх держав.

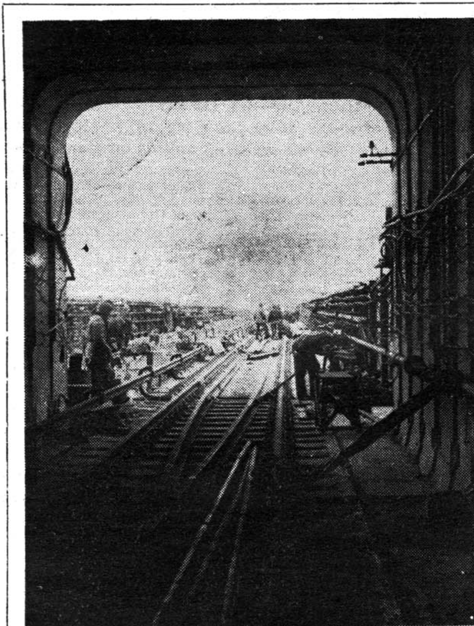
Відповідно до цієї угоди, сторони взаємно визнаватимуть трудовий стаж, включаючи стаж, обчислюваний у пільговому порядку, і стаж роботи за фахом, набутий громадянами України на території Росії і громадянами Росії на території України. Обчислення самого стажу провадиться за законодавством тієї сторони, на території якої здійснювалася трудова діяльність.

Сторонами визнаються дипломи про освіту, видані навчальними закладами Росії і України. Питання пенсійного забезпечення регулюються Угодою про гарантії прав громадян держав — учасниць СНД у галузі пенсійного забезпечення і двосторонніми угодами в цій галузі.

Кожна з сторін бере на себе соціальне забезпечення працюючих на її території громадян іншої сторони. Відшкодування збитків у зв'язку з каліцтвом чи професійним захворюванням несе сторона, на території якої одержано каліцтво чи вперше було виявлено захворювання. У разі переселення працівника з території сторони працевлаштування його колишній роботодавець буде зобов'язаний перераховувати потерпілому кошти, які покривають заподіяні збитки.

Проект угоди передбачає можливість того, що при зміні ситуації на національних ринках праці сторони можуть, за взаємною домовленістю, запроваджувати обмеження на приймання працівників іншої сторони.

ІТАР — ТАРС.

ПОДОЇВ КОРІВКУ — І НА МЕТРО

Напередодні Нового року поїзди київського метро ходитимуть до Осокорків. Осокорки — хто не знає — то таке дачне село на лівому березі Дніпра, де пасуться навіть корівки. Можливо, тепер їх там побільшає, метро створить для цього всі умови. А який киянин не мріє про корову?

Тим часом метробудівці «забивають останнього цвяха».

Фото Анатолія ПІДДУБНОГО.

РЕКЛАМА В ГАЗЕТІ «ГОЛОС УКРАЇНИ» — ЗАПОРУКА ВАШОГО УСПІХУ.

Телефони: 441-89-34, 441-89-44. Факс: 449-85-62.

Експрес-інформація

А НАЗАРБАЄВ-ТО ЗДОРОВИЙ

Президент Республіки Казахстан Н. Назарбаєв здоровий і працює. Відвідуючи телестудію, де створюють фільм про Казахстан, він сказав, що готовий до мінської зустрічі глав держав СНД. Якщо вона зривається з якихось причин, то справа зовсім не в його хворобі.

Таку інформацію поширила телекомпанія «Останкіно». Перевірити її ми попросили нашого власного кореспондента в Казахстані. Як їй повідомили в прес-службі Президента, Н. Назарбаєв справді здоровий і його «хвороба» не є причиною відстрочки зустрічі в Мінську.

ПАТРІАРХА ПОГРАБУВАЛИ! ФІГУРАЛЬНО

Як з'ясував наш кореспондент, повідомлення у газеті «Киевские ведомости» про те, що Святійшого Патріарха УПЦ (Київський патріархат) Мстислава пограбували у готелі «Москва», не стосується дій, які можуть регламентуватися Карним Кодексом. Так, справді, Святійший Мстислав у розмові з кореспондентами київських газет говорив, що його «пограбовано», але він мав на увазі не пропажу речей і грошей. Просто йому запропонували платити за номер у готелі, як не громадянину України, по 154 долари за добу. Але потім адміністрація готелю погодилася брати плату за номер в українських карбованцях.

ВІСІМДЕСЯТ новоселів з числа військових почали освоювати новий дім на масиві Червоний Камінь у Дніпропетровську. Це один з двох будинків, споруджуваних для місцевого гарнізону на додаткові кошти, вишукані обласною державною адміністрацією.

СУМ'ЯТТЯ НА З'ЇЗДІ — СУМ'ЯТТЯ В УМАХ

Суперечкою навколо порядку денного розпочав роботу І з'їзд педагогічних працівників України. Освітян справедливо обурило те, що ніхто з перших осіб держави на відкриття форуму не з'явився. (Прем'єр-міністр, виступ якого зазначений у програмі, був в цей час на «важливому» прийомі з... бізнесменами). Втім, делегати уточнили, що їх непокоїть не стільки чемність чи нечемність перших осіб, скільки виконання Кабінетом міністрів Закону про освіту і тому жадають не вітального слова і барабанно-урочистих промов, а конкретного звіту уряду.

Порядок денний передбачав, що стрижневою темою розмови на з'їзді стане доповідь міністра освіти Петра Таланчука «Україна XXI століття. Державна національна програма «Освіта». Педагоги ж запропонували «першим номером програми» розглянути проблеми соціального захисту освітян і матеріально-технічного забезпечення навчальних закладів. А напередодні з деяких регіонів України, зокрема Львівщини, надійшли телеграми, в яких учителі взагалі заперечують необхідність проведення такого помпезного і дорогого з'їзду.

Що ж найбільше сьогодні болить педагогам України, чого вони чекають від з'їзду і чи стане він хоча б початком того шляху, який веде до інтелектуального відродження нації?

Віра ЛАПТЄВА, вчителька біології Київської середньої школи № 21:

— Сьогодні, наприкінці XX століття, дітям дуже важко пояснювати на пальцях про зародження життя на землі, будову Всесвіту, мікроорганізмів... Потрібні комп'ютери, науково-навчальні фільми, сучасне обладнання. Чомусь для відеосалонів, де «крутять» порнографічні фільми, знаходяться кошти, забезпечити ж школу відеомагнітофонами — проблема з проблем.

Володимир БИЗОВ, ректор Криворізького гірничорудного інституту:

— Наш вуз — єдиний український навчальний заклад, що входить до так званої міжнародної Асоціації гірничих професорів. Сьогодні ми працюємо над тим, щоб «конвертувати» дипломи своїх випускників. А для цього, насамперед, потрібні нові навчальні плани, нова система підготовки кадрів, новий підхід до вивчення мов і суспільних наук.

Степан КОМАРЬ, представник Президента в Костянтинівському районі Донецької області:

— Неосвічена Україна ніколи не стане повноцінною державою. Місцева влада реально може й повинна впливати на стан справ у освіті: в нашому районі, наприклад, немає жодного класу-некомплекту, жодної школи, де б діти не харчувалися безплатно...

Бути неосвіченою Україні не загрожує, тому що кожен третій у нас або навчається, або навчає. Зате в кожній п'ятій міській школі діти навчаються у дві зміни, а четверта частина вузів працює у три. З обіцяних Законом про освіту десяти відсотків валового національного доходу **фактично на освіту держава витрачає 8,1. Дві третини коштів з них іде на заробітну плату. Ці цифри навів у доповіді міністр освіти** Петро Таланчук. Він детально проаналізував державну національну програму «Освіта», яка «визначає стратегію і тактику радикальної освітянської реформи».

Теоретично, на папері, ця програма, безперечно, блискуча. Реалії ж дещо інші.

— Розробляючи цю стратегію і тактику, ми керувалися амбіційними планами вивести освіту України на рівень найрозвиненіших держав світу,— прокоментував програму віце-президент Академії педагогічних наук, колишній перший заступник міністра вищої освіти Леонід Каніщенко.— Передбачали також, що стане вона Президентською програмою, на кшталт американської. Але вийшло інакше — це, по суті, звичайна галузева програма заходів. Без солідного фінансування. Без солідної державної підтримки.

З'їзд триває...

Катерина КІНДРАСЬ.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про невідповідність законодавству деяких розпоряджень Представника Президента України у місті Києві

Представник Президента України у місті Києві І. М. Салій видав ряд розпоряджень, що прийняті ним з перевищенням повноважень і суперечать законодавству.

Розпорядженням від 9 липня 1992 року № 614 встановлено адміністративну відповідальність за самовільне зайняття земельних ділянок і самовільне спорудження на них будівель. При цьому проігноровано той факт, що питання боротьби із зазначеними діяннями вже врегульовано законом — стаття 199 Кримінального кодексу України і стаття 97 Кодексу України про адміністративні правопорушення. Даними актами передбачено кримінальну і адміністративну відповідальність.

Таким, що не відповідає вимогам закону, це розпорядження є і в частині визначення розміру плати **за незаконне користування землею**, оскільки воно суперечить статті 41 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища». **Порядок же відшкодування збитків власникам землі та землекористувачам відповідно до статті 89 Земельного кодексу України встановлює Кабінет Міністрів України.**

Всупереч статті 4 Закону України «Про систему оподаткування», підпункту 2 пункту 21 Положення про місцеву державну адміністрацію та статті 7 Закону України «Про Представника Президента України» прийняті розпорядження від 9 квітня 1992 року № 63, від 22 вересня 1992 року № 1118 та від 24 вересня 1992 року № 1125, якими встановлено місцевий збір за залучення іногородніх працівників та транзитний і готельний збори. Вирішення цих питань віднесено до виключної компетенції міської Ради народних депутатів.

Розпорядженням від 6 жовтня 1992 року № 1186 затверджено тарифи на користування легковими таксомоторами. Його прийнято з порушенням статті 4 Закону України «Про ціни і ціноутворення», а також постанови Кабінету Міністрів України від 29 червня 1992 року № 357, згідно з якою регулювання тарифів на перевезення пасажирів і багажу легковими таксомоторами віднесено до компетенції територіально-виробничих об'єднань автомобільного транспорту.

З перевищенням повноважень, **всупереч Закону України** «Про ціни і ціноутворення» пунктом 6 розпорядження від 18 вересня 1992 року № 1111 запропоновано **ввести в залах чекання**, буфетах, кафе залізничного вокзалу станції Київ-Пасажирський обмежувальні заходи, передбачивши пропуск до них пасажирів тільки з білетами, а проводжаючих — за плату.

З порушенням законодавства **Представником Президента України** у м. Києві. прийнято і ряд інших розпоряджень, **зокрема з питань оренди, комунальної власності.**

У зв'язку з наведеним, на підставі частини другої статті 10 Закону України «Про Представника Президента України» **постановляю:**

1. Скасувати як такі, що суперечать вимогам законодавства, розпорядження Представника Президента України у м. Києві:

від 9 квітня 1992 року № 63 «Про коригування місцевого збору за залучення іногородніх працівників»;

від 9 липня 1992 року № 614 «Про невідкладні заходи щодо припинення самовільного зайняття земельних ділянок»;

від 22 вересня 1992 року № 1118 «Про транзитний збір у м. Києві»;

від 24 вересня 1992 року № 1125 «Про готельний збір у м. Києві»;

від 6 жовтня 1992 року № 1186 «Про затвердження тарифів на перевезення пасажирів автомобільним транспортом і організацію контролю за їх застосуванням»;

пункт 6 розпорядження від 18 вересня 1992 року № 1111 «Про поліпшення санітарно-епідеміологічного стану на залізничном вокзалі станції Київ-Пасажирський».

2. Звернути увагу Представника Президента України у м. Києві І. М. Салія на серйозні порушення норм законодавства під час прийняття розпоряджень та запропонувати йому вжити заходів до недопущення подібного в майбутньому.

Зобов'язати І. М. Салія в двотижневий строк переглянути прийняті ним розпорядження, зокрема, з питань оренди, комунальної власності, на предмет їх відповідності законодавс[тву].

3. Цей Указ довести до **відома всіх місцевих державних адміністрацій України і зажадати від Представників Президента України на місцях суворо додержувати вимог законодавства під час прийняття ними розпоряджень.**

Президент України
Л. КРАВЧУК.

м. Київ,
19 грудня 1992 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про розпорядження Представника Президента України у місті Києві від 26 листопада 1992 року № 1471 «Про використання нежилого будинку № 12 по вул. Леніна в Старокиївському районі»

Представником Президента України у місті Києві І. М. Салієм прийнято розпорядження від 26 листопада 1992 року № 1471 «Про використання нежилого будинку № 12 по вул. Леніна в Старокиївському районі». У розпорядженні дана вказівка розірвати договір оренди будинку по вул. Леніна, 12 між Виробничим житлово-ремонтним об'єднанням міста Києва (нині — Державне комунальне виробниче житлово-ремонтне об'єднання Київської міської державної адміністрації) та Центром соціальної реабілітації Київського міського відділення Спілки ветеранів Афганістану з наступною передачею цього будинку Управлінню охорони здоров'я Київської міської державної адміністрації.

Дане розпорядження Представника Президента у місті Києві суперечить положенням пункту 4 постанови Верховної Ради України від 5 березня 1992 року «Про порядок введення в дію Закону України «Про Представника Президента України» (в редакції постанови Верховної Ради України від 5 червня 1992 року) та абзацу першого підпункту 3 пункту 21 Положення про місцеву державну адміністрацію, затвердженого Указом Президента України від 14 квітня 1992 року № 252 (в редакції Указу Президента України від 24 липня 1992 року № 394/92), **відповідно до яких Представник Президента України здійснює управління майном, що належить до комунальної власності, лише у межах повноважень, наданих йому за рішенням відповідної Ради народних депутатів.**

Київською міською Радою народних депутатів не прийнято рішення про передачу Київській міській державній адміністрації в управління майна, що належить до комунальної власності. Отже, Представником Президента України у місті Києві перевищено повноваження, надані йому Законом Укра[їни] «Про Представника Пре[зи]дента України».

Виходячи з наведеного, на підставі частини другої статті 10 Закону України «Про Представника Президента України» **постановляю:**

Скасувати розпорядження Представника Президента України у місті Києві від 26 листопада 1992 року № 1471 «Про використання нежилого будинку № 12 по вул. Леніна в Старокиївському районі» як таке, що суперечить статті 6 Закону України «Про Представника Президента України» та Положенню про місцеву державну адміністрацію.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
19 грудня 1992 року

ДЕКРЕТ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Про тимчасове припинення індексації грошових доходів населення

У зв'язку із підвищенням мінімальних розмірів заробітної плати, пенсії, стипендії, виплат і допомоги та з метою реалізації антиінфляційних заходів Кабінет міністрів України **постановляє:**

1. Зупинити з грудня 1992 р. дію:

Закону Української РСР «Про індексацію грошових доходів населення» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 42, ст. 551);

частини третьої статті 95 Кодексу законів про працю України (Відомості Верховної Ради Української РСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375; 1991 р., № 23 ст. 267);

статті 97 Закону України «Про пенсійне забезпечення» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 3, ст. 10);

статті 64 Закону України «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців та осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 29, ст. 399).

2. Цей Декрет набуває чинності з дня опублікування.

Прем'єр-міністр України
Л. КУЧМА.
Міністр Кабінету міністрів України
А. ЛОБОВ.

м. Київ,
9 грудня 1992 року.

У радах і адміністраціях

ЧИ ПІДЕ ЗАБОРОНА НА КОРИСТЬ?

Нещодавно я мав нагоду побувати на Порубненському контрольно-пропускному пункті, де на власні очі побачив «асортимент», який везли за кордон наші туристи, з чим поверталися додому зарубіжні гості. Здавалося, що вони заволоділи міфічним рогом достатку й щедро користуються ним. У саквояжах, мішках, торбах, автопричепах у великих кількостях лежали сир, масло, м'ясо, олія, макарони, крупи. У багатьох жителів сусідньої держави було виявлено цілі м'ясні туші, ящики з ковбасою.

Більшість цих товарів, ясна річ, відпливає з прикордонної Буковини, де й без того відчуваються перебої з їх постачанням, що викликає справедливе обурення місцевого населення. Ситуація вкрай погіршилася останнім часом, коли в область спростився в'їзд туристів і гостей з Румунії. Тисячі жителів сусідньої держави дістали можливість безвізово навідуватися в Чернівці та інші населені пункти.

З огляду на це представник Президента України в Чернівецькій області Іван Гнатишин видав розпорядження, яким регулюватиметься вивезення з Буковини окремих груп промислових і продовольчих товарів. Деякі з них, зокрема, електротовари усіх видів і модифікацій, газові балони, м'ясо, крупи, макаронні вироби, **борошно і олія взагалі** заборонено перевозити за кордон.

Влада сподівається, що ці заходи зупинять масовий відплив товарів з області. Як на мене, то зміни на краще намітяться лише тоді, коли уряд врешті-решт доможеться від митної служби та прикордонників виконання своїх попередніх рішень, які, до речі, чітко регламентують, що можна вивозити й що ні з нашої держави.

Василь БАБУХ,
власний кореспондент «Голосу України».
Чернівецька область.

ПРОТИСТОЯННЯ В КИЄВІ, або Чия влада вища

Понад рік Київрада діяла в умовах, що кияни визначали їх, як кризу влади. За цей час Раду очолювали кілька голів і виконуючих їх обов'язки. Тупцювання на місці, хронічна хвороба під назвою «Знову немає кворуму», з'ясовування стосунків між лівими, правими і крайніми тоді, коли міське господарство захлиналося від нестабільності економіки, призвели до того, що у жителів столиці поволі почав уриватися терпець. На різних рівнях, у тому числі і в міській Раді, почали говорити коли не про тверду руку, то про сильну владу.

Тому створення інституту представників Президента поперваx у Києві сприйняли якщо не з великим ентузіазмом, то без серйозного опору, скоріше з надією, що нарешті у місті з'явиться структура, яка працюватиме на те, щоб воно нормально функціонувало. Мляво подискутувавши, Київрада теж змирилася з цією реалією. Та вже перші кроки державної адміністрації, главою якої був призначений Іван Салій — людина у місті відома, викликали спочатку тихе невдоволення, а потім і відверте протистояння представницької влади. Останній протест вилився у звернення Київради до Президента України про скасування близько 40 розпоряджень глави міської державної адміністрації із 200, що надійшли до Київради, як незаконних, створення президентської комісії для вивчення причин конфліктної ситуації між представницькою та виконавчої владою.

Судячи з подій, що розвиваються, суть справи куди глибша, ніж суперечності між двома структурами. Редакції здаються цікавими міркування з цього приводу голови Київради Василя НЕСТЕРЕНКА та представника Президента України Івана САЛІЯ. Кореспондент «Голосу України» попросив їх відповісти на такі запитання:

1. Як ви оцінюєте ситуацію в місті, враховуючи діяльність Київради (держадміністрації)? Пристрасті, що розгорілися, — конфлікт двох влад чи двох особистостей?

2. Чи передбачали ви такий перебіг подій?

3. Верховна Рада делегувала Кабінету міністрів ряд надзвичайних повноважень. Чи Київрада делегує такі повноваження держадміністрації?

4. Чи вважаєте ви каменем спотикання у відносинах обох структур комунальну власність?

5. Ваш прогноз щодо розвитку подій.

6. Який ви бачите вихід із ситуації, що склалася?

Василь НЕСТЕРЕНКО:

«СПРАВИ ВАГОМІ, АЛЕ ЗАКОНИ НАВІЩО ПОРУШУВАТИ!»

1. — Соціально-економічна ситуація у місті за останні півроку значно погіршилася. Проте не поєдную цей факт тільки з появою держадміністрації. Причин такого стану багато, і далеко не всі вони залежать від міської влади.

Реально виконавчою владою в місті є нинішня державна адміністрація — структура, що повністю перебрала функції колишнього виконкому. І треба подякувати сотням і тисячам конкретних виконавців, які там працюють і прагнуть робити свою справу.

Поява інституту, який одноособово управляється і фактично нікому не підзвітний, була і наслідком того, що Київрада не змогла створити нової ефективної колегіальної виконавчої структури. Представникові Президента вдалося створити свої виконавчі структури значно швидше. І спочатку діяльність держадміністрації дала певний позитивний ефект. Але він тимчасовий, бо, як і кожна монопольна недемократично створена одноособова владна структура, вона не може не прийти до безвиході. Одноособове прийняття великої кількості різноманітних розпоряджень справді дозволяє робити це досить швидко, але чи найкращим чином?

Так, ми поставили експеримент у створенні сильної виконавчої структури. Настав час робити висновки — що тут вдалося, а що ні. На мій погляд, дальше її функціонування в теперішньому вигляді лише гальмуватиме наш рух. Тут потрібна якась істотна корекція, створення механізмів, які не допускали б монополії однієї людини у прийнятті рішень. І тому мова йде не про конфлікт двох особистостей.

2. — Ні, спочатку не передбачав. Це був новий досвід, і Київрада півроку придивлялася до того, як це нове зростає, практично не втручалася у діяльність держадміністрації. Але коли вона стала на ноги і ми побачили, що вона собою являє, то почалося з'ясування стосунків.

3. — Те, що передала Верховна Рада Кабінету міністрів, Київ уже пройшов у найгіршій формі. Ще задовго до цього Верховна Рада повністю позбавила Київраду — законно обрану владу міста — всіх виконавчих структур, а також можливості реально впливати на дії держадміністрації. А остання зрозуміла цей крок по-своєму: «Ставай, Київрадо, на коліна». Так що її плач за повноваженнями безпідставний, вона їх і не просила у Ради. А тому багато розпоряджень представника Президента виявилися незаконними. І тут, думаю, є над чим попрацювати прокуратурі міста.

Але незважаючи на це, Київрада із залишків своїх повноважень рішеннями останніх сесій віддала держадміністрації всі повноваження з оперативного управління і ефективного використання об'єктів комунального майна міста. Не надала вона цих повноважень тільки у зміні форми власності, ліквідації підприємств та оренді об'єктів комунальної власності, бо знає чимало негативних прикладів у діяльності держадміністрації. Тимчасово їй надано також повноваження у визначенні плати й пільг за користування земельними ділянками.

4. — Я сказав би по-іншому. У діяльності Київради і держадміністрації визначальними є три принципові питання: земельне, майнове і фінансове.

З першого існує земельне законодавство, де чітко обумовлено, що виконавча влада може і повинна робити, а що ні. Але держадміністрація одразу ж почала порушувати його, перекроюючи земельні ділянки, видавати і ділити їх, не отримавши цих повноважень від Ради. І тому сесія Ради встановила такий порядок: заявник звертається із заявою до Ради, Рада передає свої пропозиції для опрацювання фахівцям держадміністрації, а потім це питання виноситься на сесію для затвердження. Представник Президента такий порядок ігнорує, мотивуючи це необхідністю прискорення розв'язання питання. Звичайно, справа це важлива, не терпить зволікань, але навіщо порушувати закон?

До речі, нині у цьому питанні нам уже вдалося переконати держадміністрацію діяти відповідно до чинного законодавства. І ми розуміємо одне одного, нормально співпрацюємо.

З питань використання об'єктів комунальної власності Київрада має згідно з законодавством надати повноваження держадміністрації, але остання повинна звернутися з пропозиціями — які вона хоче повноваження і як їх виконуватиме. Ніхто до нас з цим не звертався.

І третє — питання фінансів. Якщо з прийняттям і виконанням бюджету проблеми більш-менш розв'язуються, то з правомірністю використання позабюджетних і валютних фондів ще слід розібратися. Тут буде над чим поміркувати. Тим більше що прокуратура міста опротестувала дії керівництва держадміністрації.

Але ситуація не безвихідна. Хоч комунальна власність і стала каменем спотикання, проте компроміси можливі.

5. — Як на мене, ми повинні дійти згоди, хоч складних питань ще багато, наприклад, оренда. Тут слід принципово розв'язати проблему шляхом законодавчого формування нормативного цивілізованого співвідношення і взаємодії органів представницької і виконавчої міської влади. Вищі державні органи влади повинні в законодавчому порядку чітко визначити функції обох структур. Бо сьогодні законодавство таке, що в положенні про держадміністрацію і в Законі про місцеве самоврядування наші функції визначені нечітко, а досить часто і однаково.

Крім того, наприклад, Закон про приватизацію, Земельний кодекс, які є вищими рангом за Положення про держадміністрацію, обумовлюють земельні і приватизаційні питання як функцію Рад. А держадміністрація у своїх діях керується Положенням, де ці питання закріплено за нею. Виходить, самі законодавці підштовхнули нас до протистояння.

6. — Київрада і держадміністрація повинні знову сісти за стіл переговорів, щоб розважливо, з повагою одна до одної і в інтересах міста шукати шляхів до взаєморозуміння.

Іван САЛІЙ:

«Я НЕ БОРЮСЯ З КИЇВРАДОЮ, Я ПРОШУ ЇЇ: ДАЙТЕ МОЖЛИВІСТЬ ПРАЦЮВАТИ...»

1. — Вона складна. Причин цього багато. Але одна з вагомих — невизначеність цієї влади. Протистояння Київради і адміністрації — не конфлікт двох особистостей. Справа в ситуації, в якій ми змушені працювати. І якщо в держадміністрації керівник приймає рішення і він знає, що воно буде реалізовано, то в представницькій владі позиція голови чи керівників комісій ще не визначає результатів голосування.

Та й глава держадміністрації, буває, не в змозі розібратися у своїх функціях. За Законом про представника Президента він — найвища службова особа в місті. Проте після прийняття Верховною Радою кількох додатків до Закону особа перетворюється в третьорядну. Відповідальність залишається за нею, а впливу жодного, бо весь час доводиться щось узгоджувати.

Держадміністрація не раз переконувалася в нездатності Київради приймати рішення. Наприклад, програму приватизації депутати узгоджують уже більш як півроку. Не хочу нікого образити, але небезпечно, коли надзвичайно важливі питання вирішують некомпетентні кадри. Звичайно, не їх вина, що вони опинилися саме біля цього керма, та проблема існує.

Можливо, розв'язати цей гордіїв вузол допоміг би такий захід: за втрачену вигоду через неприйняття рішень винуватці повинні нести не тільки моральну відповідальність. Місто, наприклад, уже втратило близько мільярда карбованців лише тому, що Київрада ніяк не дійде згоди про виділення земельних ділянок в історичному урочищі Гончари—Кожум'яки. А кошти ці планувалося передати на спорудження безплатного житла для громадян, які мають пільги.

Не борюсь я з Київрадою, а прошу: дайте можливість працювати.

Якось так повелося, що депутат — це священна корова, у чеснотах котрої ніхто не повинен сумніватися. Усвідомлюючи це, він досить часто виступає в ролі такого собі народного месника чи контролера, в ролі носія вищої правди чи істини в останній інстанції. Але життя свідчить, що депутати — такі самі люди, як і всі ми, з притаманними їм не тільки чеснотами, а й вадами.

Але коли брати глибше, то суть нинішньої ситуації в тому, що ніхто з певністю не може сказати, яка ж у нас форма влади — радянська, парламентська чи президентська? І доки ми не досягнемо гармонії, доти вони й дискредитуватимуть одна одну.

2. — Ні. Адже в Указі Президента України і в Законі про місцеве самоврядування всі права і обов'язки були обумовлені.

3. — Якщо Верховна Рада делегувала повноваження Кабінету міністрів, то які підстави у Київради не зробити цього?

4. — Так. Але хоч у яких би гріхах нас звинувачували, безсумнівним залишається головне: заслуга держадміністрації в тому, що в Києві всі зрозуміли: комунальна власність — не нічийне добро. Це найбільше наше багатство, основа основ місцевої економіки. На щастя, нарешті це зрозуміли й депутати. Зрозуміли і здійняли бучу, мовляв, ми повноважень держадміністрації не передавали, а вона працює.

А щодо повноважень... За законом у нас їх ніхто не забирав, бо держадміністрація — правонаступник виконавчого комітету, якому було надано і право розпоряджатися комунальною власністю. За додатком до Закону Київрада повинна передати нам повноваження в межах якихось компетенцій. Вона і нам їх не передає, і сама нічого не створює. Проте питання комунальної власності вимагають рішень уже навіть не щодня, а щохвилини. Ми їх приймаємо, а нас звинувачують у порушенні закону. Я твердо переконаний: у комунальної власності має бути один господар. У місті, наприклад, дев'ять тисяч орендарів. Протягом року ми одержували 60 мільйонів карбованців орендної плати. Нині ж менш як за рік маємо понад мільярд.

Чому сьогодні навколо цього стільки конфліктів? Та тому, що всі ми звикли до нічийного. А коли з'явився господар і запитав, на яких підставах суб'єкт займає, скажімо, будинок, то, звичайно ж, задоволених мало. Тепер у цій справі немає порядку — підприємства і організації не знають меж їхніх територій і земельних ділянок, займають їх без будь-яких підстав. Так не повинно бути.

5. — Я прогнозую погіршення ситуації. І хоч проблеми з паливно-енергетичними ресурсами, кредитно-грошовою системою та інші — не вина місцевої влади, проте люди самі поставлять питання про відповідальність. Вони не розбиратимуться, хто тут винен, депутат Київради чи співробітник держадміністрації. Вони всіх нас згадають «добрим» словом. І справедливо.

6. — Я почав би з іншого. Коли призначили адміністрацію Києва, його валютні надходження були на нулі, а сьогодні вони становлять три мільйони доларів. Вдалося зібрати позабюджетні кошти і врятувати програму капітального будівництва. Житла цього року буде споруджено більше, ніж торік. Приведені у відповідність із законами статути 1590 підприємств. Вони тепер знають, що є державні або комунальні, а приватизуватимуться тоді, коли це визнає за доцільне Київрада. Адміністрація видала 1500 розпоряджень, спрямованих на поліпшення міського господарства.

Нині цю роботу Київрада кваліфікує як незаконну, оскільки у нас немає повноважень, яких вона сама і не надала. Адміністрацію ж визнає неконституційною. Такому театру абсурду слід покласти край і поставити організацію влади на цивілізовану правову основу.

Наші Ради історично, за своєю природою, націлені на всю повноту влади і ніколи нею не поділяться. У своєму нинішньому стані вони несумісні з ринковою економікою, тяжіють до розподільчих і розпорядчих функцій. А у владних структурах не повинно бути жодного, хто за безмежних прав у прийнятті рішень не відповідав би за їх виконання та можливі наслідки.

Шлях до цього — перехід до муніципальних Рад, коли населення обирає і мера, і частково його команду. І ці люди, як службові особи, несуть усю відповідальність за виконання не лише службових обов'язків, а й передвиборних програм, за які їм віддали перевагу виборці.

Інтерв'ю взяла
Валентина ПИСАНСЬКА.

Продиктовано в номер

НОВІ ДЕКРЕТИ

22 грудня відбулося засідання Кабінету міністрів України, під час якого було прийнято ряд декретів.

Перший декрет містить в собі перелік майнових комплексів державних підприємств, організацій та їх структурних підрозділів, передача в оренду яких не допускається. Другий містить положення про приватизацію присадибних ділянок. Третій декрет— про податок на прибуток з підприємств і організацій. Тобто, цим змінюється база оподаткування, оскільки раніше оподатковувався дохід. Отже ставки оподаткування такі: базова ставка — 30 відсотків від прибутку, на комерційну діяльність — 55 відсотків, на посередницьку діяльність — 45 відсотків, а в сферах із надвеликими прибутками, на зразок казино, ставка податку 85 відсотків. Четвертий декрет — про прибутковий податок громадян. П'ятий — про податок на добавлену вартість. Його ставка із 28 відсотків зменшена до 20. Коли ж врахувати пільги, то ця величина становитиме в середньому 11,4 відсотка. Шостий декрет — про акцизний збір. Тут, скажімо, збільшується збір на тютюнові вироби і зменшується на шоколад, питний спирт тощо. Крім того, декрети про регулювання цін, про експорт товарів. Останнім впорядковується вивезення з України коштовних, кольорових та рідкоземельних металів, нафтопродуктів, електроенергії та деяких інших.

Сергій ЯСЕН.

НА «ФРОНТІ» — БЕЗ ЗМІН

Голова севастопольського комітету «Фронта национального спасения», народний депутат Республіки Крим і Севастопольської міськради О. Круглов, який нещодавно повернувся з Москви, зустрівся з громадськістю міста і журналістами, проінформував їх про роботу VII з'їзду народних депутатів Росії. Як відомо, на цьому з'їзді з ініціативи групи народних депутатів Криму і, зокрема Круглова, було піднято питання про розгляд юридичного статусу Севастополя. Круглов також виступив на мітингу. Він закликав підтримати рішення російського з'їзду щодо Севастополя. «Міськадміністрація і Єрмаков (представник Президента України у Севастополі), — сказав він, — не мають ніякого права примушувати севастопольців фіксувати у своїх паспортах українське громадянство. Юридично Севастополь належить тільки Росії, а, значить, українська держадміністрація є, по суті, незаконною структурою».

Незадовго до цих подій представник Президента України у Севастополі І. Єрмаков звернувся до міськради і прокурора міста з проханням дати правову оцінку висловлюванням і діям О. Круглова.

Олександр ПІЛАТ.

БУДЬТЕ ЗДОРОВІ!

Підприємство «Львів-Експо» завершило свою річну програму шостою міжнародною виставкою «Медікус-92», що проводилася як благочинна акція. Вертикальні зв'язки у медичному постачанні розірвані, зароджується альтернативна медицина, яка потребує необхідного устаткування й медикаментів. Суспільні болячки здоров'ю теж не сприяють, а жити все-таки хочеться. Саме ці фактори об'єднали інтереси учасників виставки: Українську торгову фірму «Трімекс», недержавне медичне підприємство «Монада», краківські фірми «Цезаль» та «Рімпекс», акціонерне товариство Центромед (Москва).

«Трімекс» і «Монада» відкривають у січні постійно діючий салон каталожного продажу медичних товарів, де можна буде замовити їх з-за меж України.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

НЕ РУБАЙ ЯЛИНУ!

Представник Президента України на Рівненщині Р. Василишин розпорядився посилити охорону лісів від самовільних порубок перед Новим роком. З 24 грудня на шляхах та приміських залізничних станціях будуть виставлені спеціальні пости, що перевірятимуть документи на право провезення і продажу ялинок.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

ГРАЮТЬ В ШАШКИ

З 19 по 29 грудня у Запоріжжі проходить XIX чемпіонат з міжнародних шашок серед юніорів. Переможець серед 32 учасників з Болгарії, Франції, Ізраїлю, Італії, Монголії, Нідерландів, Суринаму та країн СНД отримає золоту медаль і почесний диплом. Генеральний спонсор чемпіонату — страхова компанія «Запоріжжя-Аско».

Олександр МИХАЙЛЮТА.

Фотофакт

ВІЛЬЧА ЗМІНЮЄ ПРОПИСКУ

Стара Вільча назавжди, мабуть, залишилась у Чорнобильській зоні. А під Харковом нещодавно з'явилося нове селище з такою ж назвою. Сюди вже прибули перші поселенці з старої Вільчі, а державна комісія приймає перші з восьмисот котеджів. Всього ж тут, на площі 400 гектарів розташуються 1153 садиби — будинки індивідуальної забудови з усіма зручностями, а ще — школа, дитсадок, клуб, торговий центр, медустанови. Усе це — справа рук харківських будівельників та інституту «Укрміськбудпроект».

На фото Бориса ДЕМБИЦЬКОГО: на порозі нового дому — Іванко Бройко та його друг.

Реалії

СПРАВА ТХНЕ БЕНЗИНОМ

Слідчо-оперативна група СБУ та працівників обласної прокуратури розпочала розслідування кримінальної справи, порушеної за фактами зловживання службовим становищем керівників Черкаської нафтобази. Багатомільйонні угоди між комерційними структурами і нафтобазою призвели до погіршення постачання області пальним і фактично до паралічу громадського та приватного автотранспорту, а також вибуху спекуляції нафтопродуктами. Так, комерційне підприємство «Смарагд» у вересні нинішнього року закупило у черкаської нафтобази 125 тонн бензину А-76 за ціною 48 карбованців за літр, а продало його споживачам по 70 карбованців.

Обласна прокуратура опротестувала також розпорядження представника Президента К. Ястреба про встановлення фіксованих цін на пальне як таке, що суперечить відповідним постановам Кабінету міністрів України і призводить до численних випадків перепродажу бензину з метою збагачення мафіозних структур.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаси.

Прес-конференції

ОБРАЗ КУЛЬТУРИ, ПОЗБАВЛЕНИЙ СТЕРЕОТИПІВ

Культурна політика — стан і перспективи. Такою була тема прес-конференції міністра культури Івана Дзюби. У вступному слові він відзначив, що стан культури, як відомо, відбиває стан суспільства загалом. Вісім відсотків, що мають у перспективі відраховуватися з бюджету на потреби культури, це, звичайно, більше, ніж було раніше, але істотно саме фінансування не може вплинути на стан речей, хоч і ці кошти важливо використати за призначенням. Тож необхідно, щоб працювало розроблене законодавство, щоб були прийняті закони про музеї, охорону пам'яток культури та історії, які, до речі, вже підготовлені. Як би там не було,— національна визначеність культурної політики держави — важлива передумова, з якої виходить міністерство, розробляючи концепцію розвитку культури, бачення її багатомірного образу.

Іван Михайлович зупинився на окремих аспектах цього питання. Він сказав, що важливо позбутися стереотипів, які досі спотворено й збіднено трактували ці поняття. Тож образ національної культури має бути звільнений від суб'єктивізму, банальних стереотипів. А головне, щоб активно включалися її животворні сили — на засадах альтернативності, змагальності в усіх сферах.

Раніше культура та мистецтво вважалися політичним придатком держави. Емансипація від цього тягаря командно-адміністративної системи розкриє самодостатнє значення культури, мистецтва, духовності. Народне мистецтво, фольклор — живильне джерело розвитку духовності народу, яке ще ніколи не підводило. Але треба звільнитися від їх декоративно-патріархального розуміння. Передовий досвід професійного мистецтва, багатюща класична спадщина, високий рівень музичного, театрального виконавства є великим резервом нашої культури. А суб- і маскультури треба протиставити свої досягнення, дбати про їх облагородження. Бо адміністративні методи мало що можуть дати.

Іван Дзюба зазначив також, що втрата міжнародних зв'язків, взаємообмінів з республіками колишнього Союзу і, зокрема, з Росією, досить негативно позначаються на нашому духовному кліматі. Ці зв'язки потрібно поновити, звичайно, в іншій формі, але вони необхідні.

На прес-конференції йшлося також про пошуки нових шляхів фінансування культурних програм, реорганізації роботи Міністерства культури на основі нормальних, цивілізованих засад.

Іван Михайлович відповів на численні запитання журналістів.

Власна інформація «Голосу України».

МАТРОСИ ХОЧУТЬ ЗМІНИТИ КАПІТАНА

Конфлікт

Українська студентська спілка надіслала листа Л. Танюкові (Комісія ВР з питань культури та духовного відродження), М. Жулинському (віце-прем'єр-міністр України) та І. Дзюбі (міністр культури) з приводу ситуації, що склалася у Київському інституті культури. УСС вважає, що «капітан» цього вузу, ректор Г. Цибуляк стоїть в опозиції до української культури, виступає проти будь-яких змін в інституті на користь українізації, влаштовує гоніння на інакомислячих, а його «концепція перебудови» — суто косметична і веде до підготовки не культурологів-патріотів, а «радянських космополітів-культармійців». Навіть екс-міністр культури Л. Хоролець визнала, що Г. Цибуляк не відповідає посаді. Але жодних конкретних заходів ні законодавча, ні виконавча влада не зробили. Тим часом ректор, сказано в листі, готує обхідний маневр: зробивши офіційну заяву про свою відставку, підпільно розробляє фарс обрання самого себе ректором на наступний термін. УСС нагадує, що Інститут культури належить Українській державі, тож у його стінах мусить виконуватися державна політика в галузі підготовки кадрів для культури. Тож держава має право і необхідність зробити висновки щодо керівництва інституту. «Студенти очікують на рішучі дії з боку влади» — такими словами завершується лист.

Коротко

НЕ НЬЮ-ЙОРК. А ШКОДА!

Мешканцям Кіровограда було запропоновано висловитися щодо нової назви міста. Один дивак запропонував назвати його Нью-Йорком. Ще двоє хотіли б бачити на карті місто Винниченко. П'ять відсотків стоять за Златопіль, 9,7 — за дореволюційний Єлисаветград. А 72,4 відсотка назву змінювати не хочуть.

Микола ВОЛОК.

ПОГОДА

24—25 грудня в Україні передбачається холодна погода з температурою вдень 6—12 градусів морозу, вночі 13—19, у північно-західній половині подекуди 20—24 градуси морозу. Без опадів, лише в Криму та Приазов'ї подекуди сніг, хуртовина. Вітер переважно північний, 3—10 метрів на секунду.

По Київській області сьогодні вдень без опадів. Вітер північний, 5—10 метрів на секунду. Температура 6—11 градусів морозу.

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

Репліка

НЕ ГОВОРІТЬ ВІД ІМЕНІ НАРОДУ

В останньому номері газети сумських соціалістів «Відродження» ім'я Президента України згадується аж 16 разів. Власне, така увага до першої державної особи не викликала б жодного запитання, якби не деякі нюанси. Мабуть, найменш істотне те, що «орган» трактує образ і роль політичного діяча у винятково критичному ключі. Право кожного мати і відстоювати власну точку зору. Єдине побажання при цьому, яке випливає із загальноприйнятих норм етики, — по можливості дотримуватись коректних форм публічного викладу своїх думок і оцінок. А ось ідеологам «Відродження» почуття такту, культури явно зрадило.

У приснопам'ятні часи, коли вся преса у нас була комуністичною, якщо когось чи щось треба було піднести до незбагненних висот чи, навпаки, втопити у смородному бруді, шукали виступ товариша або групи товаришів, бажано з гущі мас. Але й тоді зусиллями журналіста токар Іваненко (доярка Петрусенко) висловлювався (висловлювалась) щонайменше від імені «усього трудового колективу». У «Відродженні» масштаби солідніші. Про Леоніда Макаровича на сторінках «Відродження» говорить ні мало ні багато — народ. У добірці, яка так і називається «Народ говорить», зібрано, на думку редакції, афоризми-характеристики нашого Президента, що їх підслухав серед «простих людей» і підготував до друку якийсь І. Деркач. Що ж рече народ? «В Україні сьогодні правлять Кравчук, якась діаспора та папа Римський», «Кравчук і Ельцин — парторги», «Зовнішня політика Кравчука є внутрішньою справою США і Канади», «В епоху гласності пресою в Україні керує Кравчук», «У гнізді Кравчука самі зозулята», «У майбутньому Кравчук стане колишнім»...

Спасибі «Відродженню», що дохідливо й образно відкрило нам очі на те, як жартував Михайло Сергійович, хто є ху. Певно, і справді лише народ, інтереси якого обстоюють соціалісти в Сумах, здатен на таку влучність спостережень і глибину узагальнень. Особливо правдоподібно, навіть пророче звучить пересторога невідомого оракула про те, що в майбутньому Кравчук стане колишнім.

Гармонійно доповнює «голос народу» у цьому ж номері газети й інша тематична добірка «Радіо Канади запитує». Тут уже начебто з далекого зарубіжжя дістається на горіхи осоружному Кравчукові. За що? Почитаємо. Запитання: «Чи усвідомлює Президент України згубність своїх реформ для народу?» Відповідь: «Коли б усвідомлював, то не проводив би». Запитання: «Чи прочитав Леонід Макарович хоч один канадський детектив?» Відповідь: «Якщо б читав, то, напевне, знав би, що будь-який злочин карається».

Чесно кажучи, не знаю, чи може канадське радіо притягнути до відповідальності за втручання у справи незалежної України, чи, навпаки, треба вибачитись (кому — зрозуміло) перед канадцями за безпардонне приписування їм сумнівних перевесників.

Хороший девіз обрала собі газета — «За соціальну справедливість, демократію, прогрес!» Але це не означає, що задля досягнення благородної мети усі засоби згодяться. Добре було б, якби соціалісти, формулюючи громадську думку, пам'ятали, що для цієї роботи зовсім не зайві такі поняття, як порядність і елементарний смак.

Віталій МАКСЮТЕНКО.

Експрес-інформація

ПРЕЗИДЕНТ-СОЦІАЛІСТ ЗАЛИШАЄТЬСЯ

Про перемогу С. Мілошевича на президентських виборах у Сербії заявив представник правлячої Соціалістичної партії І. Дачич. Посилаючись на дані, одержані від представників партії у виборчих комісіях, він повідомив, що нинішній Президент Сербії одержав близько 60 відсотків голосів виборців. Проте офіційні результати голосування ще невідомі. Головний суперник С. Мілошевича Прем'єр-міністр СРЮ М. Паніч знову заявив про порушення закону під час виборів. Він також рішуче виступив проти іноземного військового втручання в югославський конфлікт.

У ВІДСТАВКУ

подав міністр зовнішньої торгівлі Росії П. Авен, один з реформаторів у кабінеті Є. Гайдара. Його не запросили взяти участь у роботі нового уряду В. Чорномирдіна. За деякими повідомленнями, вчора ввечері Президент Б. Єльцин мав підписати указ про склад Ради Міністрів Росії. Але, коли верстався цей номер, такі повідомлення ще не надійшли.

НАРОДЖУЄТЬСЯ НОВЕ КЕРІВНИЦТВО

Главою держдепартаменту США Президент Б. Клінтон призначив У. Крістофера, колишнього заступника керівника цього відомства за Президента Дж. Картера. ЦРУ в новій американській адміністрації очолить колишній заступник міністра ВМС Дж. Вулсі. Помічником Президента з національної безпеки стане Е. Лейк, колишній радник Дж. Картера. Ці та інші призначення має затвердити сенат конгресу США.

АРМІЯ БУДЕ ЗБІРНОЮ

Указ про створення збройних сил Таджикистану схвалила Президія Верховної Ради республіки. Згідно з цим документом, національну армію створюватимуть на базі сил Народного фронту, інших збройних формувань, що підтримують уряд, та за рахунок призову молоді. Водночас у Таджикистані підвищено відповідальність за незаконне зберігання вогнепальної зброї. Тим, хто не здасть її властям до 28 грудня, загрожує ув'язнення терміном до 10 років. Президія Верховної Ради також прийняла указ про заходи з поліпшення охорони державного кордону.

РОЗГАНЯЮТЬ НАЦИСТІВ

Уже четверте неонацистське угруповання — «Національний наступ» — заборонили власті ФРН. Ця організація, яка нараховувала близько 140 членів і діяла переважно в Баварії та Східній Саксонії, була причетна до антисемітських виступів та насильницьких дій проти іноземців. У ФРН тим часом не припиняються маніфестації населення на знак протесту проти діяльності правих екстремістів.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

На зв'язку Софія

ЯКИЙ КОРОВАЙ ЗАКРУТЯТЬ ПОЛІТИКИ

Різдво відзначають у Болгарії 25 грудня як офіційне свято. Так було не завше, вперше — торік, коли до влади прийшла опозиція — Союз демократичних сил (СДС), надії на який поклали три мільйони виборців. Тепер, через рік, напередодні Різдва, демократи де-факто владу втратили, бо, як вважають деякі оглядачі, не знали, що з нею робити. Та й від надій залишилося мало...

І хоча уряду вдалася грошова реформа (долар коштує 25 левів, країні невідома гіперінфляція, парламент прийняв закони про землю і приватизацію), скоріше не успіхами, а серйозними економічними проблемами Болгарія зустрічає Коляду. Так вважає депутат від СДС Валентин Карабашев. Уряд Філіпа Димитрова, який змушений був піти у відставку, так і не зумів пожвавити виробництво, рівень якого впав на 20 відсотків. Інфляція становить 80 відсотків. Дійсно, це не 150—250 відсотків, як передбачали закордонні експерти, але й не ті 10, що прогнозував кабінет демократів. Голова Національного банку професор Тодор Вилчев визнав, що війну з інфляцією уряд програв.

Нерозв'язаним залишається й питання, як повертати Заходу понад 10-мільярдний борг. Щоправда, переговори із кредиторами ведуться. Але доки кабінет у відставці, про успіх годі й думати. Нині валютні резерви в Національному банку становлять 1,2 мільярда доларів. «Бажано більше, — каже головний банкір країни Тодор Вилчев. — Бо коли почнемо обслуговувати заборгованість, цієї валюти буде недостатньо».

Уже майже два місяці Болгарію лихоманить урядова криза. У разі якщо Союз демократичних сил і Рух за права й свободи (РПС) не домовляться про коаліційний кабінет, вона може перерости в парламентську. Тоді країну чекають дострокові вибори. Твердолобі ліві з Болгарської соціалістичної партії і праві в СДС вже до них готуються. Складається враження, що конфронтація для них — життєве середовище, політика — іграшка, а виборці — слухняний натовп. Проте в парламенті є й поміркований діячі, які, на наш погляд, намагаються вгамувати політичні пристрасті. Саме вони ввійшли до складу робочих груп СДС і РПС, яка працює над формулою майбутнього кабінету. Отож, ймовірно, що уряд сформують із фахівців. Як жартують болгари, хто нами тільки не керував — і династія Кобургів (до 1944 р.), і партизанський загін «Чавдар» (там був політкомісаром Живков), і колектив 2-ї софійської адвокатури (там працювали прем'єр Димитров, віце-прем'єр Луканов, міністр Соколов). Тож чи не досить кастового мислення?..

Треба віддати належне болгарам — люблять пожартувати, навіть коли життя гірке, а з січня знову на 20—30 відсотків зростуть ціни на електроенергію та опалення. І Коляду вони, безсумнівно, зустрінуть як належить: з ялинкою, подарунками, вином або ракією та традиційними сімома стравами на столі, в тому числі короваєм. До речі, в нього болгари кладуть «кисмет» — деренові палички, обгорнуті папірцями, з побажаннями любові, щастя, здоров'я, успіху тощо. Який шматок короваю і з яким «кисметом» кому дістанеться, залежить від господаря хати. Бо саме йому належить право тричі крутити коровай на столі.

А який коровай закрутять політики? Адже роблять вони третю спробу сформувати уряд. Хочеться, щоб цього разу їм пощастило. Бо того прагнуть 72 відсотки болгарів. Але чи матиме країна уряд до Нового року, сказати не беремося.

Василь ЖУКІВСЬКИЙ, Тарас ПЕТРІВ, спеціальні кореспонденти «Голосу України».

А як у них!

Проблеми незаконного вивезення за кордон сировини, палива, металів, техніки відомі сьогодні всім колишнім радянським республікам. Скажімо, недавно в нашому парламенті представники уряду й самі народні депутати називали цифри того, що різні ділки «заганяли» за кордон, розмістивши немалі валютні прибутки в іноземних банках.

З цим стикається й сусідня Білорусь. Щоб припинити «золотий» для декого потік, тамтешня транспортна міліція влаштувала 32 пропускних пункти і лише за 10 місяців цього року «розірвала» понад п'ять тисяч незаконних торгових угод. Наприклад, ці цистерни з бензином (на знімку) також конфісковано на користь держави.

Фото Бєлінформ — ІТАР—ТАРС.

У парламентах світу

ПРЕЗИДЕНТ НЕ ЩАДИТЬ НІ СЕБЕ, НІ ДЕПУТАТІВ

У ході чергового засідання сесії Верховної Ради Республіки Вірменія виступив Президент Левон Тер-Петросян. В основному промова була присвячена оцінці загальної ситуації, що склалася сьогодні у Вірменії.

Як з'ясувалося, Левон Тер-Петросян має намір надалі приділяти особливу увагу проблемам соціального захисту населення. Так, з 1993 року по всій Вірменії мають бути введені талони на продукти харчування. Президент вважає, що фінансовий стан республіки дозволяє з майбутнього року значно підвищити рівень мінімальної й середньої заробітної плати. Передбачається встановити їх у розмірі відповідно 3418 та 4455 карбованців.

Та коли оплату праці громадян республіки можна якось збільшити, то із зайнятістю населення справи набагато гірші. На кінець 1992 року у Вірменії буде зареєстровано близько 50 тисяч безробітних. Однак, за прогнозами спеціалістів, ця цифра невпинно зростає і вже в 1993 році досягне 200 тисяч. Причому близько 60 відсотків безробітних становитимуть люди з вищою освітою.

У кінці своєї промови Левон Тер-Петросян запропонував парламенту програму щодо стабілізації як соціально-економічної, так і внутріполітичної ситуації в республіці. З цією метою Президент має намір прискорити процес створення ринкової економіки. На його думку, необхідно терміново провести повну приватизацію об'єктів торгівлі, побутового обслуговування та будівництва, завершити земельну реформу.

Для забезпечення Вірменії автономним енергопостачанням Левон Тер-Петросян запропонував парламенту доручити урядові невідкладно розпочати роботи по відкриттю Вірменської АЕС. Крім того, парламенту було запропоновано прискорити прийняття закону про місцеве самоврядування та й узагалі забезпечити більшу ефективність своєї законотворчої діяльності.

Останнім і, мабуть, найсерйознішим постулатом Президента ВР стала заява про те, що Верховній Раді потрібно терміново розробити остаточний варіант Конституції республіки і винести її проект на всенародне обговорення шляхом референдуму. До речі, Конституція Вірменії сьогодні перебуває, по суті, в «зародковому» стані. Робота над нею почалася ще два роки тому, але й досі її проект навіть не було винесено на обговорення парламенту.

Відразу після того, як буде затверджено Конституцію, вважає Левон Тер-Петросян, слід провести нові вибори як парламенту, так і президента. Це допоможе стабілізувати політичне життя в республіці, заявив він.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.
Єреван.

Відлуння події

«ДРУЖБА, НЕЗВАЖАЮЧИ НА ПОРОЖНІ КИШЕНІ»

Поїздка канцлера ФРН Г. Коля до Москви залишається в полі зору німецьких засобів масової інформації. Кількість коментарів та оцінок цього візиту майже не зменшується.

«Дружба, незважаючи на порожні кишені», — так газета «Тагесцайтунг» прозоро натякає на нові витрати, що їх доведеться зазнати Німеччині в результаті досягнутих двосторонніх домовленостей. Висловлюється думка, що останні німецько-російські переговори можна було б назвати новою фазою у співробітництві з часів Петра Великого і Фрідріха Вільгельма І, якби не схильність обох сторін до «особливої ролі» у світовій політиці.

А загалом, вважає преса, поїздка Г. Коля не завжди була продумана і часом загрожувала перетворитися на «візит солідарності» з Б. Єльциним. Втім, незалежно від конкретної політичної ситуації обидві країни завжди тяжіли до зближення. Лише А. Козирев та Є. Гайдар намагалися переорієнтуватися на США. Але російські політики «старих кольорів» вбачають у ФРН постійного партнера.

Анатолій ФЕДОРІВ.
Бремен.

Власкори повідомляють

Баку

НІКОГО НЕ ОБРАЗИЛИ

Парламент Азербайджану прийняв Закон про державну мову, згідно з яким азербайджанську оголошено єдиною державною у республіці. Закон гарантує національним меншостям навчання в школах рідною мовою, випуск власних газет, книг та іншої друкованої продукції.

Ровшан АЛІЄВ.

Конверсія

ЗАВОД ДІЛИТЬСЯ ТАЄМНИЦЯМИ

«Голос України» відкриває свій постійний корпункт на колишньому «закритому» підприємстві оборонного комплексу.

2. ТЕ, ЩО МАЄМО, — ПРИМНОЖИТИ

Приміром, «гарячі голови» у Києві тлумачать нині про необхідність закупляти імпортні телефонні станції. Здавалося б, усе правильно: зв'язок у нас, в тому числі і телефонний, обмежений і нікудишній.

— Але ж нескільки не гірші, навіть кращі від зарубіжних цифрові та радіорелейні автоматичні телефонні станції на десять, двадцять, тридцять і більше тисяч номерів ми спроможні самотужки випускати,— каже генеральний директор об'єднання «Дніпровський машинобудівний завод» Віктор Бояр і відразу вносить поправку:— Власне, уже випускаємо.

Головний же інженер підприємства Володимир Кострицький знайшов за потрібне пояснити таке: автоматичні телефонні станції С-32 марки КБ «Дніпровське» і «Дніпромашу» виняткові не тільки своїм технічним рівнем, оскільки споживатимуть електроенергії у 4—5 разів менше і аж у двадцять разів менше потребуватимуть дефіцитного мідного дроту для сполучення абонентів. Завод звик створювати складні й завершені системи, а не одинокі й розрізнені пристрої, то і на цей раз свої станції задумав як сотові — від сот бджолиних вощин — тобто базові, які згодом допоможуть чаче накрити всю територію України сіткою зв'язку, допоможуть мати єдину і незалежну інформаційну систему. Як це розуміти? Далі послідують **магістральні радіорелейні станції між цими АТС, які дозволять ввести в одну мережу і телекси, і факси, і відеозв'язок, а насамкінець — і супутниковий.**

Якщо коротко, то АТС «Дніпромашу» — перший крок до заснування цільного комплексу зв'язку в Україні на зразок тих, які прослуховують весь повітряний простір і космос навколо Землі. І для нас з вами світить нечуване майбутнє: з телефонної точки користуватися будь-яким видом зв'язку з усім світом, а цю «точку» навіть возити у власному авто.

Спокушатися ж електронним імпортним обладнанням, як на думку дніпропетровців, і необачно, і небезпечно. То буде залежний зв'язок незалежної України — залежний від програмного забезпечення і обслуговування зарубіжних виробників.

Головний технолог підприємства Валерій Мирошников охоче показував мені в цехах складання перших десяти АТС. Одну буде вмонтовано у Дніпропетровську, решту замовили інші міста України. Однак це тільки «квіточки». За три-чотири роки завод спроможний постачати **техніки на 18 мільйонів абонентів — аби лише Україна захотіла.**

— **Обладнання виготовляємо і виготовлятимемо не гірше, ніж досі для оборонних потреб,**— запевнив директор заводу мікроелектроніки і комунікацій Михайло Фількін.

Далі Михайло Петрович уточнив, про яке обладнання каже. Не лише про телефонне. Якщо будуть «серйозні» замовники, то дніпромашівці поставлять на потік і комплекси — знову, зауважте, комплекси — радіо- і телепередавальної техніки. Уже розроблені комплекти екранно-кабельного телебачення на чотири програми — місцевого використання (в радіусі 15—20 кілометрів) і регіонального, щоб охоплювати і більші території. А супутникове телебачення, розробку власної системи якого тут завершують, зв'яже передавальні станції між собою.

Однак і програма виробництва засобів телерадіопередавальних центрів не остання, яку завод ладен взяти на себе на підставі того багатющого досвіду, якого нажив на військових замовленнях. Уже, виявляється, складається потенційно вельми перспективна програма випуску комплексу унікального медико-екологічного обладнання. Наприклад, **комп'ютерних томографів** для діагностики **захворювання** внутрішніх органів чи мікрохвильових коагуляторів — іншими словами, хірургічних «скальпелів» енергії надвисокої частоти. Нині в нас є такі «скальпелі» тільки зарубіжного виробництва. Отже, маємо шанс налагодити випуск власних.

У переліку медичної техніки, яку сьогодні пропонує «Дніпромаш»,— плазмовий пристрій «Факел». Це спільна розробка заводської лабораторії плазмових технологій і Дніпропетровського хіміко-технологічного інституту «Факел». Пристрій очищає стічні води. Він очищає воду від будь-якого бруду — біологічного, органічного, мінерального. «Факел» відбере всі домішки, навіть у сто разів зменшить забруднення води радіонуклідами, зовсім знищить будь-які бактерії.

А тепер уявіть собі таке: пристрій зацікавив багатьох за рубежем, французи приїздили і привозили забруднену свою воду на пробу, а ось в Україні його чомусь не помічають. І це за умови, що подібної техніки немає ніде в світі.

— Будуть замовники, то за кілька років сповна забезпечимо потреби республіки в цих очищувачах,— запевнив генеральний директор.

На замовників, безперечно, треба сподіватися, тим паче в умовах грядущої ринкової економіки. Одначе майже все, що пропонує «Дніпромаш», не зайве було б підкріпити державними програмами. Останнє починає здійснюватися, але поволі і частково. Необхідна однозначна прихильність уряду до нових пріоритетів у економіці.

Микола НЕЧИПОРЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Дніпропетровськ.

(Продовження. Початок у номері за 23 грудня).

Йдемо до ринку

ВИПЕРЕДЖАЮЧИ РЕФОРМИ

— А отут був пустир,— підвів мене до вікна президент фірми «Агробудпостач» Павло Миколайович Іващенко.— У мене ж було завдання: побудувати на цьому місці сучасну промислову базу «Укрміжколгоспбуду». Саме звідси, з Бучі, планувалося забезпечувати комплектуючими деталями і будівельними матеріалами сільські будівельні організації...

Ось тоді, у 1967 році, почав складатися кістяк колективу, з яким навесні 1992 року П. Іващенко вирішив утворити на базі міжгосподарчого орендного підприємства «Агробудпостач» нову фірму, яка б самостійно вела свої справи.

Чи легко наважитися на цей крок? Звичайно, у багатьох були сумніви: чи зможемо кинутися у ринкові відносини, коли ціни скачуть щомісяця, а дефіцит будівельних матеріалів, машин був просто катастрофічний? Такі ж сумніви виникали і у 1988 році, коли одними з перших в «Украгробуді» переходили на госпрозрахунок і самофінансування, і у 1990 році, коли стали орендним підприємством. Але, як і тоді, колектив довірився своєму керівнику, який разом із провідними спеціалістами зважив всі «за» і «проти». А саме — зв'язалися з постачальниками не тільки в Україні, а й у країнах СНД, потурбувалися про пальне. На зборах у квітні Павло Миколайович виклав усі свої розрахунки людям. «Будемо ризикувати, адже тепер кожен з вас стане власником цієї фірми?» — запитав він.

— Будемо. Хіба ми раніше працювали гірше?

От так кожний з 600 працівників став власником фірми «Агробудпостач». Кожному фірма видасть незабаром пайову книжку, кожний знатиме, яка частка капіталу належить йому.

Але всі вже знають, що отой спільний капітал треба нарощувати. І навіть у цій складній економічній ситуації в «Агробудпостачі» не допустили спаду реалізації поставок, перевезення вантажів. А фірма забезпечує всю Україну причепами, екскаваторами, бульдозерами, будівельними матеріалами.

Сидячи у кабінеті першого заступника президента фірми Дмитра Купріяновича Стефанова, можна вивчити широку географію поставок «Агробудпостачу»: від сходу до заходу України, від півночі до півдня. І не було жодного разу, щоб фірма підвела сільських будівельників.

Недаремно на молоду українську фірму звернули увагу німецькі спеціалісти, які недавно знайомилися з її роботою. Вони запропонували створити спільне підприємство. Умови такі: сировина спільна, головне підприємство в Україні, збут у ФРН. За валюту, звичайно. Сторони вже підписали протокол про наміри і готуються до співробітництва.

Розповідь про роботу фірми в нових умовах була б не зовсім повною, якби обійшов соціальну сферу. Працівники «Агробудпостачу» живуть у чотири-п'ятиповерхових будинках, споруджених раніше, а нині розпочато будівництво кооперативного будинку. Грошовий внесок майбутніх новоселів за нинішніми цінами символічний, бо основні витрати взяла на себе фірма.

Для багатьох з нас слово «уїк-енд» видається загадковим, а тут до нього звикли. Бо профспілка щотижня пропонує провести вихідні у Карпатах або Криму, відвідати театри в Києві. Отже, і ми вчимося не тільки працювати за західним зразком, а й відпочивати. До речі, зарплата людям це дозволяє робити.

А крім того, «Агробудпостач» допомагає матеріально будинку дитини у Ворзелі, будинку для старих у Бородянці, місцевій школі-інтернату...

Це нас раніше вчили, що багатії не помічають бідніших за них. Ні, заможна людина, як і заможний колектив, завжди готові допомогти ближньому. І чим більше буде у нас фірм, що процвітають, тим менше буде жебраків. Це я до того, що в організації, яка колись керувала «Агробудпостачем», дуже критично поставилися до ініціативи П. Іващенка і колективу, який за ним стоїть.

Не називаю цю республіканську організацію і її керівників для того, щоб вони не зажили слави ретроградів. Бо якщо сісти і поміркувати без зайвих амбіцій і образ, то стане зрозуміло: колектив, який іде попереду реформ хоча б на крок від інших, треба підтримати.

Олександр ВЕРЕСНЕНКО.

ЮРИСТИ-АГРАРНИКИ УКРАЇНИ ОБ'ЄДНАЛИСЯ В СПІЛКУ

У юристів-аграрників України відбулася визначна подія — 17 грудня 1992 року завершив роботу 1-й Установчий з'їзд юристів-аграрників, які представляли своїх колег більш як з 20 областей України та Республіки Крим. З'їзд прийняв рішення про створення Спілки юристів-аграрників України, прийняв статут спілки, обрав Президента, двох віце-президентів, раду, правління та ревізійну комісію спілки.

Спілка юристів-аграрників є добровільним, громадським об'єднанням юристів, які працюють і обслуговують аграрний сектор держави Україна, зокрема, які працюють в сільському господарстві, агросервісі, агробуді, переробній і харчовій промисловості, агропостачі, агробанку, агробіржах. Членами спілки також можуть бути викладачі аграрно-екологічних правових дисциплін, студенти юридичних факультетів (відділень) сільськогосподарських вищих та середніх навчальних закладів, студенти юридичних факультетів університетів, які бажають своєю майбутньою працею сприяти відродженню слави та багатства українського села і селянства.

Спілка юристів-аграрників створена з метою об'єднання на професійній основі юристів-аграрників для сприяння молодій державі Україна в зміцненні законності, піднесенні договірної дисципліни, правової охорони інтересів та захисту прав знедоленого українського селянства, молодого фермерства, всіх інших без винятку агровиробничих та агросервісних підприємств.

Важливим завданням і обов'язком спілки є практичне здійснення соціального та правового захисту самих юристів-аграрників. Адже не секрет, що саме ці юристи мають мізерну оплату праці, часто зазнають кривди та зневажливого ставлення від керівників колгоспів, радгоспів, інших підприємств та організацій. Все це не на користь тим же господарствам. Багато кваліфікованих юристів-аграрників змушені були покинути свою улюблену роботу. Для того, щоб захистити юристів-аграрників, спілка вживатиме рішучих заходів для захисту їх професійних прав, честі та гідності. Спілка представлятиме і захищатиме їхні законні інтереси в органах державної влади, державного управління, а також у судових і громадських органах.

Спілка юристів-аграрників здійснюватиме заходи щодо піднесення престижу своїх членів, забезпечуватиме членів спілки нормативними актами, методичною та довідковою літературою, здійснюватиме підвищення кваліфікації своїх членів, надаватиме їм допомогу в оздоровленні, працевлаштуванні, відшкодуванні збитків, завданих порушенням їх прав.

На I Установчому з'їзді президентом спілки було обрано народного депутата України, голову Комісії Верховної Ради України О. Коцюбу, віце-президентами — дійсного члена Академії правових наук України, доктора юридичних наук, професора В. Янчука і завсектором юридичного управління Мінсільгосппроду України Р. Грищенка.

За дорученням I Установчого з'їзду Спілки юристів-аграрників
Володимир ЯНЧУК,
член ради спілки.

Неофіційні зустрічі

МИ — ДРУЗІ-СУПЕРНИКИ, АЛЕ НЕ ПРОТИВНИКИ

У РОЗУМІННІ ЦЬОГО — ЗАПОРУКА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ОБОХ ДЕРЖАВ

Українсько-російська конференція «Національна безпека Росії та України: виклики сучасності і можливість спільних рішень» була підкреслено названа «першою». Бо була схожа на розвідку боєм. Але боєм не зброєю, а інтелектом. Конференція стала першою спробою на рівні безпосередніх контактів політиків, бізнесменів, урядовців і вчених зробити політику двох держав, України і Росії, людянішою, взаємовигіднішою і безконфліктною. Спробою оголити спірні проблеми, віднайти механізми припинення конфліктів у зародку, а не після того, як вони розгоряться, і донести дух конструктивізму людського спілкування у велику політику, в царину прийняття важливих державних рішень.

Міністр України з питань машинобудування і ВПК В. Антонов сказав: «Що в нас було відсутнє раніше? Суто людське спілкування і розуміння один одного. Ми не могли заочно зрозуміти, чому ми діємо саме так, а не інакше. На конференції ж зрозуміли один одного. І коли й надалі рішення будуть прийматися саме так, то все буде гаразд. Я вважаю, що повернення до старого нема, існуватимуть дві самостійні держави, між якими не повинно бути жодних перешкод для вільного економічного співробітництва, торгівлі тощо». А ось думка радника Президента Росії з питань конверсії Д. Малея: «Час перехідний. Трагедії в спілкуванні між нами нема. Діляться дві держави з такою спільною історією, і ті конфлікти, що є сьогодні між Україною і Росією, це майже ніщо в порівнянні з тим, що могло б бути. Це по-перше. А по-друге, чи можемо ми один одному нав'язати силове розв'язання проблеми? На щастя, ні. А звідси й висновок: треба сідати за стіл переговорів. Досвід таких конференцій свідчить: негайного політичного ефекту від них чекати не слід, але те, що ми можемо все пояснити один одному, мирно спілкуючись, це вже неабищо. Маючи різні інтереси, ми можемо знайти спільні механізми їх реалізації. Ми повинні відійти від практики, що коли Іван трішки підвівся, то його треба відразу лупити по голові. Якщо хочеш жити спокійно, то звівся сам — допоможи й сусідові. Не можна жити в палаці поряд з халупою: запалає вона — згорить і палац».

Учасники конференції й не намагалися виробляти якісь рекомендації. Вони відверто казали, що зібралися порозумітися на рівні політичних еліт двох держав. Еліт не в значенні дуже далеких від народу, а тих кіл, що впливають на визначення політики держав і оточують їхнє керівництво, а отже, можуть і сприяти прийняттю конкретних рішень у потрібному для співробітництва, миру і злагоди руслі. Ось тільки деякі персоналії зі складу делегацій двох країн. Україна: О. Ємець і М. Михальченко — радники Президента, Ю. Збітнєв, В. Козаренко, В. Романчук — народні депутати, В. Антонов — міністр, Б. Тарасюк — заступник міністра закордонних справ, О. Бодрук — радник міністра оборони, В. Крижанівський — посол у Росії, Д. Видрін — директор Міжнародного інституту глобальної і регіональної безпеки. Росія: С. Станкевич, Д. Малей — радники Президента, Ф. Шелов-Коведяєв, В. Лисенко — народні депутати, Ю. Дубінін — керівник державної делегації Росії на переговорах з Україною, М. Масарський — президент Асоціації керівників підприємств, К. Затулін — президент Міжрегіональної біржової і торговельної спілки, Г. Явлинський — голова ради Центру економічних і політичних досліджень, С. Караганов — заступник директора Інституту Європи РАН. Ці люди визначали не тільки тональність конференції, а є й надія, що визначать подальшу перспективу двосторонніх відносин.

Учасники конференції не боялися банальностей у виступах і визнали, що особливо цінних наукових набутків не було, зате стався прорив у спілкуванні. Що зроблено перші кроки для того, аби у Москві позбулися комплексу месіанства і постійного менторства, а в Києві — комплексу образи, меншовартості й постійного погляду на Росію тільки як на «ворога номер один». Що пріоритет і рівноправність у політиці — явища несумісні, а отже, не треба й прагнути домінувати з двох боків, а щоб уникнути конфліктів, не треба вдаватися до крайнощів. «Ми — друзі-суперники, але не противники», — резюмував О. Ємець. А М. Масарський зазначив, що наші дві країни сьогодні нагадують двох дикобразів, які замерзли, туляться один до одного і колються голками. На думку М. Масарського, в галузі економіки ми повинні діяти за Леонардо да Вінчі, який говорив, що дві сили, які падають одна на одну, можуть утворити арку, найміцнішу опору, котра утримає обох.

На конференції стало всім зрозуміло й те, що в нас є і різні, і спільні інтереси, а очевидна синхронізація подій і тенденцій розвитку — це продукт тривалого спільного життя, а не сліпого копіювання чи наслідування. Україна стає державою з напівколонії, а Росія — з напівметрополії, але стартуємо ми з одного політичного рівня, з наслідків панування такої влади, яка однаково гнобила народи всіх республік. А отже, потрібні й спільні механізми стабілізації становища, пошук розумного співвідношення національного егоїзму і національного альтруїзму і для початку визначення хоча б сфер, де не треба суперничати.

Надзвичайно цікавою була дискусія про механізм оптимального поєднання національної безпеки, грунтованої на національних інтересах, і системи колективної безпеки, а отже, й про долю та призначення СНД. Про співдружність говорили різне: мовляв, вона механізм цивілізованого демонтажу старого, спосіб новітнього підпорядкування, засіб мирного співробітництва, інструмент збереження впливу тощо. Але було й новеньке: СНД — як тло і механізм двосторонніх і багатосторонніх переговорів прагматиків про безпосередні зв'язки, котрі повинні стимулювати політики. Як спосіб зміцнення двосторонніх зв'язків гарантіями багатосторонніх механізмів контролю за ними. Останнє є особливо важливим з огляду на те, що нинішні політичні режими в нових країнах ще дуже нестійкі, і їм на зміну можуть прийти будь-які сили, здатні розірвати двосторонні угоди і дискредитувати саму ідею мирного співробітництва, збиваючи собі внутрішню опору в пошуках зовнішнього ворога...

А найкраще, як на мене, підбив підсумок конференції народний депутат В. Козаренко, який запропонував тост за демократію як уміння дружно жити з сусідами. Йому аплодували, бо розуміли, що, здавалося б, найпростіше є одночасно й наскладнішим у практичному виконанні. Але все-таки можливим, бо навіть така ідея, як СНД, народилася не в Біловезькій Пущі зусиллями трьох керівників, а на Демократичному конгресі, зібранні представників демсил з усіх республік Союзу, за півроку до відомого 8 грудня. Все залежатиме від того, наскільки ми впливові кожен у себе вдома, зазначив О. Ємець. Словом, добрий початок — половина діла.

Володимир СКАЧКО.
Москва — Київ.

ЕЛЕКТРОНІКА — ЦЕ БІЛЬШЕ НІЖ ГАЛУЗЬ

Днями відбулася презентація постійно діючої виставки «Електроніка України», організованої підприємствами Української електронної корпорації «Укрелекор» з метою ознайомлення розробників та виробників електронної апаратури, комерційних, фінансових і ділових кіл України, інших країн з продукцією, що її випускають і розробляють наші підприємства. У презентації виставки взяв участь міністр машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії В. Антонов, посли та представники посольств зарубіжних країн в Україні.

Сьогодні електронна промисловість України — це майже 200 підприємств, 95 відсотків яких є членами корпорації «Укрелекор». Загалом на підприємствах електронної та приладобудівної галузі, яка безпосередньо користується виробами електронної техніки, зайнято більш як 40 відсотків міського населення України. Більш як 200 тисяч — це висококваліфіковані фахівці.

Однак нині обсяг виробництва продукції електронної промисловості України задовольняє її власні потреби лише на 17—20 відсотків, тоді як у Росії цей показник сягає 90 відсотків, у Японії — 86. Тож багато виробів Україна змушена закуповувати за кордоном. Але практично всі типи виробів електронної промисловості можна розробляти й виробляти в Україні.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Спорт

РОЗДУМИ В АНТРАКТІ

Наш футбол сьогодні відпочиває. Але ще свіжі в пам'яті події стартового кола чемпіонату країни, який вперше в історії проводиться за системою осінь—весна.

Половина турніру викликала чимало дискусій. Тому, гадаю, прихильникам гри буде цікаво ознайомитися з думками провідних наших фахівців. Сьогоднішня розмова — з головою тренерської ради Федерації футболу України, заслуженим тренером республіки Юхимом ШКОЛЬНИКОВИМ.

— Не буду оригінальним, коли скажу, що рівень футболу в Україні ще не такий високий, як того хотілося б. Хоча треба повернутися трохи назад, коли більшість з нас дружно воювала за незалежність, за власний чемпіонат. Ще тоді прогнозувалися певні негаразди. Як на мене — рано вимагати від нашої справи найвищого рівня. Втім, уже в другому колі нинішнього чемпіонату гра буде іншою, ліпшої якості. Навіть не сумніваюся в цьому. Звідки, запитаєте, такий оптимізм? Усе це пов'язую з тим, що біля керма національної збірної України став такий чудовий тренер, як Олег Базилевич. Стрижень його програми — навчально-тренувальний процес в клубах. Я абсолютно солідарний з Олегом Петровичем. Тут у нас, на жаль, спостерігається прикрий застій, дилетантство. Якщо цій серйозній справі приділятиметься необхідна увага, то можливим стане якісний крок нашого футболу.

— Які ще моменти, як на вас, мають сприяти цьому?

— Гадаю, що поступово зміцнюватиметься й матеріально-технічна база. Говорю не без упевненості тому, що знаю в Україні багатьох підприємців, які душею віддані футболу і готові матеріально підтримати його розвиток.

Останнім часом багато говориться, із сумом, про еміграцію українських футболістів. Причому, їдуть за рубіж не тільки зірки, а буквально пацанва, яка продається там за копійки. Хоч і треба зберігати молодь, але виїзди за кордон — не головна причина тимчасового спаду. Людський потенціал українського футболу величезний, він практично невичерпний. До речі, таке моє ствердження ілюструє надпереконливо недавній матч молодіжного варіанта національної збірної з польськими колегами.

Коротеньке резюме: високі вимоги до гравців і тренерів, поліпшення навчально-тренувального процесу, робота з талановитою молоддю, збереження її — все це вкупі має підштовхнути наш футбол до рішучого просування вперед. Переконаний, так і буде.

— Ми говорили поки про загальні речі. А якщо конкретніше?..

— Хоч і працюю тепер у команді першої ліги, але до вищої — моя найпильніша увага. Передивився чимало матчів: одні, як кажуть, живцем, інші — на телеекрані. Одну лише свою «Буковину» їздив дивитися до Чернівців разів з п'ять. Кажу «свою», бо в цьому колективі залишилася частка мого серця, моєї праці. Щиро вітаю його тренерів, гравців і вболівальників з успішним фінішем в першому колі чемпіонату.

Природно, бачив і суперників буковинців. Часто бував у Києві і там спостерігав поєдинки клубів вищої ліги. Справді, можливо, ми й стоїмо поки що трошки нижче за рівнем гри, ніж, скажімо, московські (підкреслюю: не російські) клуби. Але, повторюю, я — оптиміст і вірю, що співвідношення сил дуже скоро буде на нашу користь. В Україні майбутнє великої футбольної держави.

— Яким вам бачиться другий етап чемпіонату?

— Те, що буде багато перемін і несподіваного, гарантую. Першими почали підносити сюрпризи вже тепер мої колеги. Залишив запорізький «Металург» Ігор Надєін. Кажуть, що бачили, і не на екскурсії, в Миколаєві Леоніда Колтуна. Пройде й міграція футболістів. Усе це природно. Але попри все лідерами залишаться ті клуби, в яких все прагнуть поставити на професійну основу. Це насамперед київське «Динамо», «Дніпро», «Шахтар», «Металіст». А на сюрпризи здатна будь-яка команда.

— Ви назвали невеличку групу команд, яких бачите лідерами, а що ж інші — задовольняться роллю статистів?

— Я такого не казав. Навпаки, сподіваюся, що «Карпати», «Волинь», навіть тернопільська «Нива» впливатимуть на розподіл місць. Інша річ, що цим клубам складніше, бо переживають період становлення. Особливо симпатичні мені «Карпати», з якими працює молодий, але вже відомий, тренер Мирон Маркевич. У першому колі львів'яни зіграли ряд поєдинків на досить високому рівні.

— І остання проблема, якої хотілося б торкнутися, — суддівство. Начальник ФК «Динамо» (Київ) Йожеф Сабо вважає, що нинішній рівень арбітражу неодмінно приведе наш футбол до... катастрофи. А ви якої думки?

— Мене постійно називають великим «другом» арбітрів. Але нехай вони не лякаються: блискавок цього разу не буде. Стосовно заяви Сабо. Шановний Йожеф Йожефович, як відомо, людина емоційна і, як на мене, трохи згущає фарби. Але його теж слід зрозуміти. Сабо свого часу був гравцем-професіоналом найвищого гатунку. Тому він і вимагає від усіх такого ж ставлення до справи. Мені все бачиться трохи інакше. Весь наш футбол робить перші кроки, а з ним, зрозуміло, і суддівський корпус. Отож не будьмо надто суворими. Інша річ — слід перепиняти будь-які прояви нечесності, упередженості, недбалості. Хочу вірити, що свій рівень разом з усім футболом підвищуватимуть і судді...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Соціальний зріз

ЩЕ КРОК, ЩЕ ПІВКРОКУ...

Хто заперечить: жити дедалі важче. Від економічного хаосу, зростання цін, надлишку демократії, непередбаченості завтрашнього. Ще ніколи не доводилося бачити таких знервованих, збуджених, сказати більше — навіть жорстоких облич навкруг, як нині. Чи то в черзі, чи на звичних міських пішохідних шляхах. Досить одного необережно мовленого слова, зауваження, сказаного на чиюсь адресу, ба навіть прохання, як у відповідь виливається відро бруду, потік образливої лайки. А для декого й слів уже замало, брат піднімає руку на брата, чоловік на дружину, завершуються трагедіями навіть застільні й сімейні посиденьки. До якої ж міри зачерствіли наші серця і душі, коли словесні аргументи переважає закон сильного, коли піднімається ніж на ближнього або звучить рушничний постріл!

На сімейне торжество у Пирятині Олена і Микола П. запросили батьків, кілька молодих подружніх пар. Деталі того трагічного вечірнього чаркування встановлює слідство. Іменини, можливо, й завершилися б здравицями на честь подружньої пари, якби... Якби господар, що був напідпитку, не причепився за якусь дрібницю до дружини. Які вже були там наміри у голові затьмареного горілкою ювіляра, невідомо. Присутні чоловіки заступилися за Олену. Втихомирюючи сусіда, не помітили в його руці ніж, який той, не задумуючись, пустив у хід. Удари потрапили в серце Анатолія та Володимира, і через кілька хвилин обидва вони померли. Третій, Віктор Г., одержав ножове поранення в плече.

Але трагедія на цьому не завершилась. Озвірілий молодик вискочив з під'їзду на автобусну зупинку, що знаходиться поруч, і, наблизившись до двох неповнолітніх подруг — Лілії К. та Наталії К., несподівано завдав першій удар ногою в обличчя, а другій — ножове поранення...

Не встигли у місті обговорити цю подію, відійти від шоку після багатолюдних траурних процесій, як місто знову сколихнула не менш жахлива подія.

За свідченням знайомих, сусідів, ладу в сім'ї С. не було давно. Підозри, звинувачення у подружній зраді частенько завершувалися для жінки не лише синцями, а й лікарняним ліжком. Та сім'я ще якось трималася: можливо, заради малолітніх дітей. Трималася до того останнього дня, коли настала дика за своєю суттю розв'язка.

Мало хто звернув увагу на Василя, чоловіка Любові, який після закінчення робочого дня прошкував до контори територією ремонтно-будівельної дільниці міського комбінату комунальних підприємств. Ніхто не звернув уваги на голосну «перестрілку» подружжя, яка відбулася по хвилі. І лише раптова, несподівана пожежа, що сталася в конторі, привернула увагу людей. Але було вже пізно. Облите бензином приміщення палало, мов смолоскип. А разом з ним і жінка. Врятувати матір трьох малюків, попри всі старання лікарів, не вдалося.

Правоохоронні органи ведуть слідство.

Третій випадок... Четвертий... Не піднімається рука перелічувати всі ті жахи.

Що сталося з нами, люди?! З народом, який усі віки славився сердечністю, доброзичливістю, хлібосіллям, був милосердним навіть до ворогів своїх, сам потерпаючи від цієї надмірної довіри? Зупинімось, огляньмося навкруг. Не пускайте в душу зла, жорстокості. Поможи нам, Боже, прихилитися до духовної краси. Можливо, тоді подолаємо ми холод відчуження, станемо справді людьми.

Григорій ГРИНЬ,
Іван КУЧЕР,
журналісти.

Полтавська область.

Телебачення

П'ЯТНИЦЯ 25 грудня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 З восьмої до дев'ятої.
9.00 Док. телефільм «Лисиця».
9.20 Худ. фільм «Інспектор Гул». 1 і 2 серії.
11.40 Шкільний екран. 7 клас.
12.05 УТН.
12.20 Багатосерійний худ. телефільм «Бодетаун». 32 серія.
12.45 Українські музичні фестивалі.
13.25 Мультфільм «Шпигунські пристрасті».
16.00 УТН.
16.05 Для дітей. «Лускунчик». Вистава.
17.15 Над Трахтемировом високо.
17.45 Християнська програма
18.30 Окрема думка.
19.00 УТН.
19.10 Мультфільм «Площа картонних годинників».
19.30 Фантон.
20.15 Телерадіоканал «Право».
20.45 На добраніч, діти!
21.00 ДНІПРО.
21.40 Ретроспективний показ фільмів Т. Абуладзе. Худ. фільм «Покаяння».
0.05 УТН.
0.15 Микола Мозговий в програмі «Ой, Прут-ріка».

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 Мультфільми.
8.45 Клуб мандрівників
9.35 Концерт Е. Грача і його учнів.
10.20 ...До шістнадцяти і старші.
11.00 Новини
11.20 «Це прекрасне життя». Худ. фільм (США).
13.30 «Пригоди Стінгрей». Короткометражний худ. телефільм.
13.40 «Мавпочка і смички». Мультфільм.
14.00 Новини
14.20 Бридж.
14.45 Бізнес-клас.
15.00 Блокнот.
15.05 «Чарівник Смарагдового міста». Мультфільм.
15.40 Й.-С. Бах. «Бранденбурзький концерт».
15.55 Центр.
16.35 Технодром.
16.45 Прес-експрес.
17.00 Новини.
17.25 Економічний клуб.
18.25 Людина і закон.
18.50 Поле чудес.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Прем'єра худ. телефільму «Еротичне шоу». Із серіалу «Лінда» (Угорщина).

ВІД представляє:
21.35 «Політбюро».
22.05 Музобоз.
22.45 Людина тижня.
23.20 Авто-шоу.
23.40 Майданчик обозу. У перерві — Новини.

ІІ ПРОГРАМА УТ, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.25 Час ділових людей.
7.55 Дозвілля. Телебудсервіс.
10.00 Кращі ігри НБА.
11.00 «Гіперболоїд інженера Гаріна». Худ. фільм.
12.35 Т.Ін.Ко.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
15.00 Телебіржа.
15.30 Християнська програма.
16.00 Там-там-новини.
16.15 Новорічний пиріг.
16.25 Мінарет.
16.40 Кіпрас Мажейка. Репортажі з НАТО.
17.10 М-трест.
17.25 Уолт Дісней по п'ятницях. «Різдвяна зірка». Худ. фільм. 1 серія.
18.15 Мульти-пульти. «Дим».
18.25 «Різдво щодня». Мультфільм для дітей (Сі-Бі-Ес).
19.00 Київська панорама.
19.25 «Останній з апачів». Пригодницький фільм із циклу «Запах пороху». (Сі-Бі-Ес).
21.15 Екран кримінальних повідомлень.
21.25 «Скриня». Фільм з пригодницького циклу «Сутінкова зона» (Сі-Бі-Ес).
22.00 Вісті.
22.25 Спортивна карусель.
22.40 На сесії Верховної Ради Російської Федерації.
23.10 «Чудовисько із Бізамберга». Худ. фільм із циклу «Європейські поліцейські». (Сі-Бі-Ес).

СТУДІЯ «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.35 Худ. фільм «Вам і не снилось».
15.00 Мультфільми.
15.15 Худ. фільм «Виграш одинокого комерсанта».
16.50 Відеомузика.
19.00 Мультфільм.
19.10 Худ. фільм «Закохані».
20.35 Відеомузика.
21.00 Худ. фільм «Кримінальне кохання».

Реклама

Фірма «Діалог Маркет», офіційний дилер в Україні фірми «American Auto Imports» (США), пропонує за справді низькими цінами нові і б/к автомобілі з Америки Volvo 940 GL, двигун 2,3L — 23.600 доларів, Volvo 960 GL — 40.000 доларів.

Адреса: 340048, Донецьк, пр. Титова, 8-Б.
Телефони: (0622) 91-34-27, 91-36-71.
Факс: 55-52-88,

Асоціація фермерських господарств «Україна — Південь» продає підшипники:

203	206	208	210	211	218
207	305	307	308	315	317
1204	1208	12010	1207	1308	1309
1310	11208	11209	11210	1606	46120
1506	1507	7309	7509	7511	7513
7609	7807	8202	11506	50706	60204
60208	60210	60303	166805	180206	180306
180505	360106	380706	580207	1680206	1680207
11211					

Можливий вибір підшипників інших марок на замовлення. Пропонуються для реалізації стакани (гранчасті) місткістю 200 мл.

Наша адреса: 332311, Запорізька область, м. Мелітополь, вул. Дружби, 224. Телефон (06142) 3-52-73, факс 3-35-34 (телефонуйте з питання стаканів).

Організація зі складу в Києві продає: унікальні ігрові автомати «MuIti Baby» виробництва Іспанії; промислові кавоварки «OMNIA—OFM2» виробництва Угорщини.
Телефон у Києві (044) 446-82-86,
факс (044) 446-81-70.

СП "Система К" предлагает:

- **вычислительную и оргтехнику**
- **телефаксы**
- **переферийное оборудование фирмы Hewlett Packard**
- **видеотехнику**

Наш адрес: г.Киев, бульв. Дружбы Народов, 14
тел. 269-87-12, 269-14-66, 216-93-36

Фірма «Комерційне агентство» купує за безготівковим розрахунком мідь і цинк у необмеженій кількості.

Наші замовники — українські підприємства.

Телефон: (044) 268-54-02.

Представник італійських фабрик, які випускають меблі для офісів, шукає серйозних дилерів на території України.

Пропозиції з інформацією про діяльність фірми направляти за адресою:

м. КИЇВ, ГОЛОВПОШТАМТ;
ДО ЗАПИТАННЯ, НЕЛЕНЬ НАТАЛІЇ ОЛЕКСАНДРІВНІ.

Керівникам медичних установ, лікарям

Приймаємо замовлення на виготовлення медичних лазерних апаратів різних модифікацій для використання у стоматології, терапії, неврології, гінекології, урології, дерматології. Методичні рекомендації надаємо безплатно.

Телефон у Києві (044) 543-33-39.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

РЕДКОЛЕГІЯ: Анатолій ГОРЛОВ, перший заступник головного редактора; Олександр БІЛИК, заступник головного редактора; Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, оглядач, завідуючий відділом культури; Борис СИДОРЕНКО, заступник головного редактора; Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, редактор відділу кореспондентської мережі; Віталій СУДДЯ, відповідальний секретар.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955.
Загальний тираж 450 601

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311245.